

Sárbogárd Város Polgármestere
7000. Sárbogárd, Hősök tere 2.

Előterjesztés
Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselőtestületének
2008. augusztus 8-i ülésére

Tárgy: Fejér Megyei Területrendezési Terv egyeztetési dokumentációjának véleményezése.

Tisztelt Képviselőtestület !

Balsay István úr Fejér Megye Közgyűlése Alelnöke véleményezés céljából a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény, valamint a területi tervek egyeztetését és jóváhagyását szabályozó 184/1996.(XII.11.) Korm. rendelet 11.§.-a értelmében a Fejér Megyei Területrendezési Tervének egyeztetési anyagát a dokumentum véglegesítése előtt megküldte önkormányzatunk részére.

A lemezen megküldött anyag közel 300 oldalas terjedelmére tekintettel nem képezi mellékletét az előterjesztésnek.

Tájékoztatom a Tisztelt Képviselőtestület tagjait, valamint a Bizottságok tagjait és Sárbogárd város lakosságát, hogy a terv teljes anyaga megtekinthető (és letölthető) a www.fejer.hu honlapon is: a „Közérdekű adatok” menüpontra kattintva, a „Fejér Megye Területrendezési Terve – javaslattevő fázis – 2008.05.” cím alatt, közvetlenül elérhető: a <http://www.fejer.hu/user/downloads/teruletfejlesztas/Fejermegye200805.pdf>. elektronikus címen.

A Polgármesteri Hivatalunk Műszaki Osztálya a véleményezésre megküldött dokumentációt teljes terjedelmében (szöveges rész, térképi dokumentációk, valamennyi fejezet és témakör szerint) áttanulmányozta és Sárbogárd Város Településszerkezeti Tervével Szabályozási Tervével és Helyi Építési Szabályzatával azt összehasonlítva az alábbi megállapításokat és észrevételeket tette:

A közlekedés vizsgálatánál megnyugtató, hogy a megyei terv egyéb vasúti fővonalként továbbra is számol a Dunaújváros – Mezőfalva – Rétszilas, továbbá a Sárbogárd – Börgönd – Székesfehérvár.

Egyéb országos törzshálózatként megmarad Rétszilas (nagy állomás) – Bátaszék és Sárbogárd – Börgönd (ez esetben villamosítás nem tervezett) vasútvonal.

A 224. oldalon azonban ellentmondás mutatkozik, mivel a 63. sz. főút tervezett korrekciójánál kérdéses sorsúként van említve a Börgönd – sárbogárdi vasútvonal.

A terv jól értékeli a Sárbogárdot is érintő, megvalósításra tervezett M8-as út hiánypótló transzverziális szerepét, melynek az országos és nemzetközi úthálózatokhoz való kapcsolódása miatt területfejlesztő kihatása is lehet.

Helyesen állapítja meg a területrendezési terv, hogy szükséges a nagy létszámú gépjármű zaj- és füstgáz kibocsátása miatt – napi 4-9 ezer gépjármű, melynek 15-25 %-a tehergépkocsi – a

régóta tervezett 63-as sz. főközlekedési út Sárbogárd belterületét kiváltó (megkerülő) szakaszának kiépítése.

A kerékpárutak vonatkozásában megemlítsre kerül Sárbogárdot érintően a 63-as sz. főközlekedési út egy szakasza, - kerékpár út kiépítése tervezett – de javasoljuk a kerékpárutak tervezetét a közigazgatási területünkön lévő Natura 2000 területeihez, valamint a Rétszilasi halastavak Természetvédelmi területeihez kibővíteni.

Az is igaz, hogy az országos kerékpár út nagyságrendjéhez viszonyítva a megyei mutató szám is nagyon rossz, de ezen belül a megyei D-i részén szinte 100 %-os a hiány ezen infrastruktúra tekintetében.

Városhiányos területnek mutatja be a Székesfehérvár – Enying – Sárbogárd – Dunaújváros – Adony ötszögével lehatárolt területet és sajnálatos, hogy Sárbogárdot a terv szerint (32. oldal) mint vasúti csomópontot fejlesztették várossá az 1960-as évektől. Ugyanakkor továbbra is Székesfehérvár mint területi logisztikai központ a 22 Magyarországon tervezett központ egyike lesz, további 120 ha igénybevételével. Sárbogárd még térségi jelentőségű alközpontként (üresen álló magyar laktanya, nagy kapacitású vasúti rendező pályaudvar) sincs figyelembe véve.

A szöveges rész 52. oldalán a megye egyetlen településeként van említve Igar község, ahol nincs vezetékes gáz. Szükséges kiegészíteni a Sárbogárdhoz tartozó Sárhatvan és Nagyhörcsök településekkel, ahol szintén nincs vezetékes gázzal való ellátottság.

Szomorú, hogy az agrárjellegű kistérségi központok között gyenge centrumfunkciójú középvárosként van megemlítve Enying és Sárbogárd – sajnos ez valóságban is így van – de nem tesz javaslatot a fejlesztés irányára (pl. élelmiszer ipar, állattenyésztés – feldolgozás, növénytermesztés – feldolgozás – tárolás, halászat – feldolgozás stb.) Javasoljuk a felsoroltak beépítését annál is inkább mivel az élelmiszer feldolgozásához a növénytermesztés és állattenyésztés feltételei a Mezőföldön adottak.

Hiánypótló jelentősége volna a munkahelyteremtés, a foglalkoztatás területén.

A területrendezési terv helyesen rögzíti, hogy a fenntartható fejlődés fontos eleme az értékmegőrző mezőgazdálkodás, csak éppen az előbb felsoroltakkal látjuk egészen és célravezetőnek a megállapítást.

Az 1996. évben Természetvédelmi területté nyilvánított Rétszilasi halastavak területének is – mely része a Ramsari jegyzéknek – nagyobb szerepet kéne adni a turizmus és a sporthorgászat tekintetében. Ezt éppen azért kéne kiemelni, mivel a megyei terv nagyon helyesen és részletesen ismerteti az itt lévő növény, állat- és madárvilág - néhány fajban egyedül álló – jelentőségét, a terület természet közeli állapotát. 1495 ha érintett.

A valóságnak megfelelően jól ábrázolja a terv a térképi mellékleteket is beleértve, hogy közigazgatási területünk része a „kiváló” termőhelyi adottságú szántó területeknek.

~~Térségi táj-rehabilitációban érintett városunk a felhagyott hulladéklerakó-rekultivációs munkáinál, melynek megvalósítását a tervek szerint a KDV. Hulladékgazdálkodási rendszer keretében tervezzük. A munkálatokra jogerős engedéllyel rendelkezünk.~~

A rendszeresen belvízjárta területek övezetében bőségesen van részünk a terv szerint is és sajnos a gyakorlati tapasztalatok alapján. Főleg a Sárvíz (Nádor csatorna) esetében. Belvíz levezető rendszerünk meghatározója a Tinódi árok, amelynek befogadója a Nádor csatorna. A csatorna vízszintjét többek között meghatározza a Velencei tó vízszintjének szabályozása, így belvizes időszakban a településből való vízvezést akadályozhatja a Nádor magasabb vízszintje. Az összhangot a megyei védelmi (belvíz) tervvel is meg kell teremteni.

Az ökológiai zöldfolyosó helyesen és részletesen van ábrázolva a Sárvíz – völgye, vízfolyások parti sávjai és egyes érzékeny természeti területek esetében. Összhangban van városunk településrendezési eszközeivel.

A térségi jelentőségű hulladéklerakó helyek a megyében Adony, Székesfehérvár, Bicske, Polgárdi és Sárbogárd városokban vannak megjelölve, ezen terv megegyezik a KDV Hulladékgazdálkodási Rendszer tervezett projektjével. A sárbogárdi lerakó is úgy létesült, illetve a projektnek megfelelően jelenleg folyik a hulladéklerakó övezeti határának módosításával kapcsolatos eljárás.

A térképi anyagban hibásan van szerepeltetve két esetben is a 2/8. és 3/13. mellékletben a hulladék-lerakóhely kijelöléséhez vizsgálat alá vonható terület övezete. Helytelen, hogy Sárbogárdtól Ny-ra van megjelölve. Ténylegesen Kislók településtől DNy-ra kell megjelölni.

A terv szerint a dunaújvárosi hulladéklerakó 2009. évig üzemelhet. Javasoljuk a megszüntetésnek az okát is beírni. Az tudott dolog, hogy a KDV Hulladékgazdálkodási Rendszeren belül az a cél, hogy minél kevesebb hulladék kerüljön a lerakóba és minél több hulladék kerüljön hasznosításra és feldolgozásra, de féltő, hogy a jelenleg nagy területet „ellátó” megszűnő dunaújvárosi hulladéklerakó hiánya, a megmaradó működő befogadó telepek rovására megy.

A vízerózióknak a megye szinte valamennyi 102 települése érintett valamilyen szinten, szélerózió (defláció) hatásainak kitett terület bizonyos %-ban érintettek a települések. A víz- és szél káros hatásai elleni védekezésre tett javaslatot elfogadhatónak és célravezetőnek tartjuk. (Kínai náddal való beültetés, fűzfások telepítése, erdősítés, stb.) Az erózió fékezése mellett oxigén kibocsátó hatása és mint haszon növény is kedvező az övezetet tekintve.

A II/18. fejezet a Honvédelmi és Katasztrófavédelmi területek övezetét I.-IV. osztályba sorolja Polgári védelmi szempontból. Sárbogárd nem tartozik bele.

Sárbogárdon 1986-ban kisiklott egy olyan vasúti szerelvény, amely vinilcloridot szállított. A tartály állapotán múltott, hogy nem kellett több település lakosságát kitelepíteni. A nagy vasúti forgalomra – veszélyes anyagok szállítása stb. – tekintettel kérjük felülvizsgálni Sárbogárd veszélyeztetettségét.

A sárbogárdi riolituffa kőbánya, amely közigazgatási területünk DK-i részén működik a szöveges részben nincs említve, ellenben a térképi anyagban az egész közigazgatási terület megjelölésre került, mint ásványi nyersanyag gazdálkodási terület övezete. A szöveges részt ki kell egészíteni, hogy építőkő-nyerőhely működik.

A NATO tagságból eredően kiemelt fontosságú honvédelmi létesítmény nincs területünkön, a használaton kívüli honvédségi objektumok helyesen szerepelnek a tervben.

A Sárvíz csatorna közelében kialakult magterületek megjelölése, természet közeli állapotok – élőhelyek, ornitológiai értékek megemlítése is alátámasztja, hogy itt a Mezőföld közepén érdemes a korábban említett turizmus fejlesztése céljából nagyobb propagandát véghez vinni.

A III/18. fejezetben a szöveges részben Sárbogárd nem szerepel, mint megújuló energia termelő helyként, nincs említve a Mindszentpusztától ÉNy-i irányban megjelölt szélerőmű park területe, mely a Szabályozási Tervünkben is különleges övezetként ki van jelölve.

A 3/14. számú térképi anyagon Sárbogárdtól Ny-ra eső terület van kijelölve helytelenül. A tervanyagot a Szabályozási Tervünknek megfelelően módosítani kell.

A III/20. – a fejezet szerint Történeti települések övezetében a megye 22 települése közül örvendetes, hogy Sárbogárd műemléki jelentőségű épületei miatt (népi emlékek megnevezéssel) helyet kapott. A melléklet 3/16. számú térképen helyesen van jelölve.

A településrendezési terv érvényesítése során várható környezeti, társadalmi és gazdasági hatások vizsgálata széleskörű. Rokonszenves és biztató cél – esetünkben a munkahely hiányos területen – a térszerkezet harmonikus fejlődésének elősegítése, a piacgazdaság területi oldalról való elősegítése és befolyásolása, a továbbtervezés irányának meghatározása.

Az is igaz, hogy a megyei területrendezési terv nem lehet mindenben konkrét és célonként feladat meghatározó tartalmú, azonban a vidék felzárkóztatása, a lakosság életkörülményeinek javítása érdekében szélesebb terjedelemben kellene foglalkozni a vidéki munkahelyek megteremtésével. Sárbogárd a meglévő infrastruktúrájával, üresen álló – valamikor a járás lakosságát érintő munkahelyeket, üzemeket tekintve -, illetve új termelő egységek létesítésére alkalmas területekkel fogadó képes a Mezőföld adottságaihoz mérten a gabona termelésre, állattenyésztésre és az ahhoz kapcsolódó feldolgozásra, tárolásra. A fentiek miatt ne csak a vasúti csomópont és a közigazgatási centralizálása értelmében legyünk város, hanem gazdaságfejlesztési szempontból is kapjon szerepet Sárbogárd.

A 42. oldaltól a 45. oldalig részletezett ivóvíz bázisok adta ivóvíz minőségével kapcsolatos megállapítások helyesek. A közigazgatási területünket érintő vízbázisok vízminőségének javítására tervezett technológiák, berendezések létesítésére jogerős engedélyekkel rendelkezünk. Egyenlőre a kivitelezést forráshiány miatt nem tervezhetjük.

További észrevételek, amelyek nem hibaként említhetőek:

A mellékelt térkép részei közül duplán szerepel:

- 2/2 sz. és 3/1. sz. mellékletben a kiváló termőhely adottságú szántó területek övezete
- 2/9 sz. és 3/17. sz. mellékletben a rendszeresen belvízjárta területek övezete
- 2/11 sz. és 3/19. sz. mellékletben a vízerózióknak kitett területek övezete
- 2/12 sz. és 3/20. sz. mellékletben a szélerózióknak kitett területek övezete.

Tisztelt Képviselőtestület !

A közel 300 oldalas dokumentációval kapcsolatos véleményt az áttanulmányozást követően a leírtak szerint röviden-ennyiben-foglalhatjuk össze.

Javasolom, hogy döntésüket követően az előterjesztést teljes terjedelmében, mint véleményt küldjük meg a Fejér Megye Közgyűlése Alelnökének Balsay István úrnak és javasoljuk, hogy

a véleményezésben (előterjesztésben) foglaltak kerüljenek beépítésre a megyei területrendezési tervbe.

Határozati javaslat:

Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselőtestülete a Fejér Megye Területrendezési Terv egyeztetési dokumentációjának véleményezése tárgyú előterjesztést megtárgyalta és az alábbiak szerint döntött:

Sárbogárd Város hatályos Településrendezési Eszközeire, illetve a város Településfejlesztési Konceptiójára tekintettel javasolja, hogy a jóváhagyás előtt a Fejér Megye Területrendezési Tervébe kerüljenek beépítésre, illetve kijavításra az azzal kapcsolatosan tett észrevételek és megállapított hiányosságok a következők szerint:

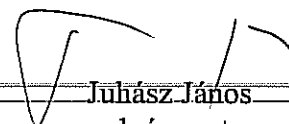
- A vasúti közlekedés területén továbbra is maradjon meg egyéb országos törzshálózatként Dunaújváros – Rétság – Bátaszék, illetve Sárbogárd – Börgönd – Székesfehérvár vasútvonal. (mert a 224. oldalon a tervben a 63. számú főút tervezett korrekciójánál kérdéses sorsú vasútvonalként van említve a Börgönd – Sárbogárd közötti szakasz)
- Kerékpárutak vonatkozásában konkrétan legyen meghatározva, hogy ezen infrastruktúra fejlesztése elsősorban a 63. számú főút mentén, a Natura 2000. területein, a Természetvédelmi területté nyilvánított Rétsági halastavak területére terjedjen ki Sárbogárd közigazgatási területét tekintve.
- A szöveges rész 54. oldalán a megye egyetlen településeként van említve Igar község, amely nem rendelkezik vezetékes gázzal. Valóságban a Sárbogárdhoz tartozó Sárhatvan és Nagyhörcsök településeken sincs kiépítve a vezetékes gázhálózat.
- Az agrár jellegű kistérségi központok gyenge centrumfunkciójú középvárosként említett Sárbogárd gazdaságfejlesztési szempontból is kapjon szerepet a megye életében. A Mezőföld D-i központjaként Sárbogárd város alkalmas a nagy területen előállított mezőgazdasági termékek (növénytermesztésből és állattenyésztésből eredő) tárolására, feldolgozó – élelmiszeripari termékeket előállító üzemek fogadására. Az országos átlaghoz viszonyított jó minőségű földek a gabona – növénytermesztéshez adottak, valamint jelentős nagyságban az állattenyésztés és halászat is jelen van.
- A túrizmus és a sporthorgászat feltételeinek megléte miatt – Natura 2000. területei, Rétsági halastavak „Természetvédelmi területei” – a feladat meghatározó prioritásoknál kiemelten szerepeljenek ezen területek fejlesztése is.
- A rendszeresen belvízjárta területek övezeténél gyakorlatból tudjuk, hogy helyesen van megjelölve Sárbogárd, mint veszélyeztetett terület, ahol belvíz esetén a belvíz elvezetés egyik meghatározó kritériuma, hogy a Nádor csatornának, mint befogadónak az adott időben milyen magas a vízszintje a Tinódi-vízvezető vízszintjéhez képest. A Nádor csatorna vízszintjét sok esetben befolyásolja a Velencei tó vízszintjének szabályozása is, ezért javasoljuk, hogy a megyei tervbe kerüljön be, hogy kritikus helyzetben árvíz, belvíz esetén a Megyei Védelmi Bizottság kiemelten kezeli a Nádor, illetve Sárvíz csatorna melletti települések ügyét.

- A II/18. fejezetben polgári védelmi szempontból Sárbogárd nincs besorolva veszélyeztetettségi szempontból. A nagy vasúti áruszállításra való tekintettel – mely áruk bizonyára több esetben veszélyesek – és az 1986. évben kisiklott vinilcloridot szállító vagon esetére figyelemmel javasoljuk felülvizsgálni a Honvédelmi és Katasztrófavédelmi területek övezetét.
- A sárbogárdi riolittufa kőbánya, amely közigazgatási területünk DK-i részén működik (0637 hrsz-on) a szöveges részben nincs említve, mint ásványi nyersanyag (építőkö nyerőhely) gazdálkodási területe. A térképen Sárbogárd is jelölve van, ezért csak a szöveges részt javasoljuk javítani.
- A III/18. számú fejezetben a szöveges részben nem szerepel Sárbogárd, mint megújuló energia termelő tervezett területe a közigazgatási terület DK-i részén. A 3/14 számú térkép mellékletben helytelenül városunktól Ny-ra eső területre van kijelölve a vizsgálat alá vonható terület.
A Szabályozási Tervünkben Mindszentpusztától ÉK-re van kijelölve Má-K övezet (különleges mezőgazdasági terület) szélérőművek telepítésére. A leírtaknak megfelelően javasoljuk a szöveges rész kiegészítését és a megjelölt térképi melléklet javítását.
- A 77. oldalon 6.4. pontban megemlítésre kerül, hogy a Dunaújvárosban lévő hulladéklerakó – hulladékgazdálkodási programok alapján 2009. évig üzemel. javasoljuk a felhagyás okát konkrétan megfogalmazni. Mivel a megyei szinten is jelentős hulladékmennyiség kerül a dunaújvárosi lerakóba, ezért féltő, hogy a KDV. Hulladékgazdálkodási Rendszer által tervezett hulladék fogadók túlzott leterheltségét eredményezi a dunaújvárosi lerakó megszüntetése.
- A térképen kettő esetben is a 2/8 és 3/13 sz. mellékletben a hulladéklerakó kijelöléséhez vizsgálat alá vont terület övezetben hibásan van megjelölve Sárbogárdtól Ny-ra eső terület. A Szabályozási Tervünkben foglaltaknak megfelelően Kislók településtől DNy-ra lévő sárbogárdi 0522/13 hrsz-ú ingatlanon kell bejelölni a jelenleg is ott üzemelő kommunális hulladéklerakót.

Utasítja a polgármestert, hogy az előterjesztést teljes terjedelmében és a képviselőtestületi határozatot, mint véleményezést Balsay István úrnak Fejér Megye Közgyűlése Alelnökének, Faragó Péter úrnak a VÁTI Irodavezetőjének és Páli Zsuzsanna Asszonynak, Megyei Főépítésznek küldje meg. Mind a három címre a Fejér Megye Közgyűlése Alelnöke megkeresésében foglaltaknak megfelelően elektronikus úton is el kell juttatni.

Határidő: 2008. augusztus 15.
Felelős: polgármester

Sárbogárd, 2008. július 24.

Juhász János
polgármester

